

Una Pasqua oberta al món

Dij, 2/04/2020 per El Bon Pastor

[El Bon Pastor](#)

Portem quasi tres setmanes de confinament –quatre a Itàlia– i som a les portes de Setmana Santa. D'aquí a pocs dies milions de cristians adoraran la creu de Jesús i cantaran l'Al·leluia pasqual en la intimitat del cor o en una cerimònia litúrgica essencial –retransmesa telemàticament des de Roma, des la catedral de la diòcesi o des d'una església parroquial o conventual. També hi haurà preveres que celebraran privadament. Les tecnologies globals contribuiran a fer menys feixuga una pandèmia rigorosa i mortífera que anul·la qualsevol possibilitat d'assemblea litúrgica presencial. Malgrat tot, la unitat en l'amor es farà visible i sentirem com mai la joia de «trobar-nos» com a comunitat que celebra la victòria de Jesús sobre la mort, el dolor i la malaltia.

El dejuni eucarístic de la immensa majoria de cristians –la comunió pasqual– quedarà d'una certa manera «compensat» pel nodriment de la Paraula i per la riquesa de les paraules que explicaran i actualitzaran aquesta Paraula. La pregària conjunta no ens mancarà. I la comunió espiritual, practicada per tants cristians en època de tribulació, tornarà a ser necessària. La Pasqua del 2020 serà paradoxal i alhora posseirà una autenticitat nova que integrarà creients, mig creients i fins i tot no creients. Som davant una Pasqua oberta, esbatanada, com les portes de la basílica de Sant Pere el dia 27 de març, quan un Papa ancià beneïa la ciutat i el món amb la custòdia, i feia de Jesús-Eucaristia i del seu Evangeli el punt de trobada entre l'Església i la humanitat sencera.

Aquesta corprenedora imatge i l'extraordinària homilia papal sobre la tempesta calmada (Marc 4,35-41), ens porten a reflexionar sobre els accents que revesteix el ministeri presbiteral en un temps de prova i de dificultat com el que vivim. Aquestes darreres setmanes, ran del confinament, s'ha produït un canvi absolut de formes de vida. L'acceleració s'ha tornat repòs. Les agendes plenes s'han buidat de sobte. Les reunions han passat a ser totes elles virtuals. La vida acadèmica, la catequesi, les sessions dels consells, tot s'ha traslladat a les plataformes virtuals. En aquest context, els pobres i els malats han emergit amb força en la nostra vida: ens hem trobat davant les ferides del món i davant les pròpies febleses de manera directa, pura i purificada, sense edulcorants. Estem aprenent a dir les coses pel seu nom, i ens retrobem amb nosaltres mateixos, i ens preguntem per la nostra fe i la nostra esperança. No menytinguem aquest kairòs, aquest temps oportú, com si es tractés tan sols d'una greu emergència sanitària a escala global, que tard o d'hora passarà i tot serà com abans. Hi ha moltes més coses en joc. Hem estat sacsejats com a humanitat, i és hora de destriar el gra de la palla, a nivell personal i col·lectiu, a nivell d'Església i de cada batejat.

L'episodi del llibre de l'Èxode (17,8-13) exemplifica un dels paradigmes de la vida del prevere: la intercessió. Els amalequites ataquen Israel, i Josuè surt a combatre'ls. Mentrestant, Moisès s'està dret dalt el turó amb la mà alçada portant el bastó de Déu. La victòria d'Israel depèn precisament de Moisès: si té la mà alçada, guanya Israel; si l'abaixa, guanya Amalec. Però Moisès defalleix, i Aaron i Hur corren a ajudar-lo a mantenir la mà alçada. La intercessió no és una acció individual, sinó col·lectiva.

Calen moltes persones que exerceixin el ministeri de la intercessió, particularment preveres. Intercedeix prop de Déu el qui vol el bé de l'altre, el qui demana que es manifesti la misericòrdia divina, el qui s'atansa al Senyor de la vida perquè la mort es faci enrere. Intercedeix el qui se sent solidari amb la humanitat, sobretot amb els qui sofreixen i perden les forces, el qui eleva al cel la seva veu des de l'afecte, la pietat i la compassió. Intercedeix el qui és conscient de la duresa del mal que provoca l'enemic invisible, i tanmateix real, que apareix sense avisar i s'esmuny dins els cossos dels febles, segur de la seva força. Intercedeix el qui ha rebut de Déu la missió de pregar pel poble com a servidor dels sants misteris, configurat a Jesús, el gran sacerdot de la nova aliança que «intercedeix per nosaltres» (Romans 8,34).

La Setmana Santa del 2020 és un temps d'intercessió, de les mans nues i dels peus descalços, en el qual la via de la pregària és la més necessària de totes, ara que estem envoltats de plor i de pena, d'incertesa i de foscor, ara que toquem de prop la creu de la solitud que porten moltes persones malaltes just en el moment de lliurar l'esperit. Contra la impotència davant un mal pertinaç, no valen ni la resignació ni la ràbia, serveix tan sols la pregària perseverant, també per aquells i amb aquells que han de deixar aquest món sense poder tenir al costat les persones que estimen. Moisès no podia abaixar la mà, l'havia de mantenir alçada si volia que el seu poble salvés la vida. La pregària d'intercessió demana la constància i la insistència. És la pregària de la viuda de la paràbola que no es cansava de demanar i que no va defallir mentre demanava (vegeu Lluc 18,1-8). És la pregària dels qui no tenen res més que la seva capacitat d'invocar el Pare perquè s'apiadi dels seus fills que són al món o que l'han deixat, arrossegats, uns i altres, per un mal que potser entre tots hem fet possible.

El segon accent del ministeri presbiteral en aquest temps desconcertant, carregat de por a morir i de generositat davant el fet de perdre la vida, és la consolació. La societat tranquil·la i confiada, segura de si mateixa, que corria darrere el guany i l'interès, ha quedat frenada en sec. De llençar el menjar passarem a tenir gana. Tot el que era superflu ha quedat en suspens, no tan sols molts béns de consum, sinó també les actituds interiors d'arrogància i vanitat. La malaltia del coronavirus ens ha igualat a tots i ha fer aflorar les nafres d'una societat que es creia invencible, que anava construint una torre que arribés fins al cel.

Quan tot s'ha complicat -i ho ha fet de manera rapidíssima- molts treballadors i treballadores de la sanitat i dels serveis socials han assumit les seves responsabilitats amb enteresa i un alt sentit del deure, renunciant a moltes coses i sabent que arriscaven la salut i fins i tot la vida. Ha emergit la cura de l'altre, des del malalt internat pel virus fins a l'ancià confinat com un ocell en una de les mil residències del país. Ha brollat el servei de l'altre, des del transportista que garanteix que el país no s'enfonsi fins a la caixa del supermercat exposada sovint al contagi. Ha aflorat la protecció de l'altre, des del membre de les forces de l'ordre que garanteix el confinament fins al científic que malda per fabricar un aparell clínic o per trobar el fàrmac desitjat.

En aquest context de compromís a favor del bé comú -amb un país responsable que fa honor al seu rerefons cristià-, el prevere esdevé l'home de la consolació, l'home que fa servir la Paraula amiga i el silenci eloqüent per estar al costat dels qui ploren, per dintre o per fora. Diu la benaurança: «Feliços els qui ploren, perquè seran consolats» (Mateu 5,4). Els qui vessen llàgrimes d'afflicció no serien benaurats si ningú no els consolés. Déu els consola, certament, però també els

consolen els qui, en nom d'ell, alleugen i calmen la pena del seu cor. En la Segona carta als Corintis (1,3-4) el Pare del Crist és anomenat «Déu de tot consol», ja que ell, diu el text, «ens conforta en totes les nostres adversitats» i així nosaltres podem «confortar els qui passen alguna pena». Hem estat consolats per Déu, font de tot consol, i per això esdevenim ministres de la consolació.

Aquestes setmanes, un bon grapat de parròquies de les nostres diòcesis han estat sortosament obertes algunes hores del dia. Cert que, en temps de confinament, no es podien esperar grans multituds. Però la porta oberta d'una església indica la presència de la pregària d'intercessió i l'oferiment d'una escolta amiga enmig de la ciutat o d'un poble colpits per la malaltia. Una església oberta és un signe de la presència actuant del Senyor al bell mig de la tempesta (vegeu Marc 4,38) i de la santedat de l'Església com a continuadora d'aquella presència salvadora (vegeu Mateu 5,48). Intercessió i consolació van juntes, i en aquesta Setmana Santa cal exercir alhora aquests dos ministeris: el de la invocació a Déu i el de l'atenció a l'altre, sobretot els pobres i els malalts. D'altra banda, aquestes són dues dimensions fonamentals de l'acte redemptor. A la creu, Jesús té cura de la soledat de Maria, la seva mare, i la consola donant-li Joan com a fill. Aquest acull Maria com a mare a casa seva (vegeu Joan 19,26-27). I, a la creu, també just abans de morir, Jesús invoca Déu cridant amb tota la força: «Pare, a les teves mans confio el meu esperit» (Lluc 23,46).

Jesús posa en mans de Déu la seva vida. Mor així consolat enmig de la gran prova, en la qual el mal esclata i amb ell el poder de les tenebres. Però la tenebra desapareix quan la travessa la llum que ix del fons del sepulcre on el cos exànim del Senyor havia estat dipositat. Ara, aquell cos ja no està sotmès a la corrupció, ja no és botí de la mort. Les portalades eternes s'engrandeixen perquè hi ha d'entrar el Rei de la glòria. Queda enrere, com a testimoni estupefacte, el llençol d'amortallar. Al davant, assenyalant el futur, ressona una sola paraula: «Crist ha ressuscitat!» I arreu de la terra se sent: «Realment ha ressuscitat!».

Bona Pasqua! Al·leluia, al·leluia, al·leluia!

Armand Puig i Tàrrach

rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià